

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS

Člani Sveta AKOS in Direktorica Tanja Muha

Stegne 7, p. p. 418

1001 Ljubljana

info.box@akos-rs.si

Ljubljana, 31.8.2022

Zadeva: **Pripombe Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij na predlog Programa dela in finančnega načrta Agencije za komunikacijska omrežja in storitve RS za leto 2023 s predlogi tarif**

Zveza: **Objava na spletni strani agencije dne 29. 7. 2022, 410-2/2022/2¹**

Spoštovani,

v Sekciji operaterjev elektronskih komunikacij (SOEK) pri Gospodarski zbornici Slovenije (GZS), ki združuje podjetja A1 Slovenija, d.d., HoT Mobil d.o.o., Telemach, d.o.o., T-2, d.o.o. in Telekom Slovenije d.d., smo preučili predlagani program dela in finančni načrt Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije za leto 2023 (PDFN) ter ponovno ugotavljamo, da vsebuje iste pomanjkljivosti, ki jim oporekamo že nekaj preteklih let – netransparentnost, kar nam onemogoča učinkovito in konkretno komentiranje predlaganega PDFNja in Tarif. Tudi naša prizadevanja iz preteklih let, da Agencija izvede javno posvetovanje na katerem bi se opredelila do prejetih pripomb, do sedaj ni obrodila sadov.

1. Splošne pripombe

SOEK ponovno izpostavlja, da je Agencija kot porabnik javnih sredstev zakonsko zavezana v celoti razkriti prav vse s svojim proračunom povezane informacije in to ne zgolj deležnikom, ki jih regulira, pač pa tudi obči javnosti. Glede na to, da je PDFN podlaga za določitev vsakokratne tarife za letna plačila Agenciji, s katerimi se financira izvajanje posameznih področij dela, je nujno, da so viri financiranja po posameznih področij dela Agencije ustrezno razporejeni glede na dejanske stroške, ki jih je Agencija imela z regulacijo teh področij. ZEKom-1 na več mestih nalaga stroškovno naravnost vsake izmed tarif, česar pa brez preglednosti stroškov s posameznih področij ni mogoče preveriti.

Kot smo že večkrat predlagali, bi bilo nujno, da se transparentno prikažejo načrtovani odhodki, ki naj prikažejo tudi predvidene stroške skupaj z delovno silo ter transparenten prikaz skupnih stroškov.

¹ <https://www.akos-rs.si/javna-posvetovanja-in-razpisi/novica/predlog-programa-dela-in-financnega-nacrta-za-leto-2023-ter-predlogi-tarif-za-leto-2023>

2. Pripombe na predloge tarif za leto 2023

SOEK nasprotuje vsem predlogom Agencije za zvišanje tarif. Utemeljitev predlaganih zvišanj je pavšalna, npr. »Poleg rednih nalog bo agencija izvajala več aktivnosti z...« pri tem pa agencija ne navaja dviga vrednosti in dviga obsega aktivnosti za posamezno postavko v primerjavi s prejšnjimi leti. Upravičeno pričakujemo, da za vsako posamezno postavko v posameznem sklopu Agencija navede vsaj za koliko odstotkov se bo predvidoma povečal obseg rezultatov v primerjavi z 2022 in za koliko odstotkov se bo predvidoma povečal obseg stroškov.

Agencija v predlogu tarif navaja, da je razlog za zvišanje predvsem nižji vir financiranja iz naslova presežkov preteklih let ter višjih stroškov poslovanja.

V izkazu prihodkov ima Agencija v tabeli 7 predloga finančnega načrta za leto 2023 načrtovan presežek prihodkov na odhodki v vrednosti 1.494.662 EUR.

Menimo, da je takšen presežek absolutno previsok in da bi Agencija morala pripraviti tak finančni načrt, da do presežkov ne bi prihajalo.

Ob tem opozarjamo na ugotovitev Računskega sodišča v revizijskem poročilu o pravilnosti poslovanja agencije v letih 2014 in 2015² (v nadaljevanju revizijsko poročilo). Računsko sodišče je v točki 2.2.1.a revizijskega poročila opozorilo, *da presežki prihodkov nad odhodki, kot jih je izkazovala agencija, kažejo na vsakoletno prekomerno finančno obremenitev zavezancev za plačilo ter da bi agencija, ki je ustanovljena za izvajanje morala vsako leto pri predlogu tarif upoštevati saldo finančnih sredstev iz preteklega leta in tarife ustrezno znižati*. Računsko sodišče je ugotovilo, *da so predlagane tarife agencije za leto 2014 bile ustrezno nižje, vendar niso bile pravočasno sprejete, agencija pa pri predlogu tarif za leto 2015 ni upoštevala salda finančnih sredstev iz preteklega leta, zato so bile te previsoke, kar ni v skladu s petim odstavkom 6. člena, tretjim odstavkom 60. člena in tretjim odstavkom 74. člena ZEKom-1, petim odstavkom 38. člena ZAvMS ter drugim odstavkom 4. člena Pravilnika o načinu izračunavanja in poravnave plačil za izvajanje poštne storitve, ki določajo, da mora agencija pri določitvi in izdaji tarif upoštevati potrebno pokrivanje stroškov glede na načrtovane cilje in naloge, določene v njenem programu dela, ter saldo finančnih sredstev iz preteklega koledarskega leta*.

Ugotavljamo, da predlog finančnega načrta za leto 2023 vsebuje enake nepravilnosti v zvezi s finančnimi presežki in prekomerno bremenitev zavezancev za plačilo kot v obravnavanem revizijskem poročilu, kar bo dodatno obrazloženo v nadaljevanju.

2.1 Pripombe na predlog tarif na podlagi obvestila za leto 2023

Agencija ima v predlogu predvidena visoka investicijska vlaganja v vrednosti 390.124 EUR v modernizacijo sistema za zbiranje podatkov na trgu komunikacijskih omrežij ter v poslovno informacijski sistem AKOS v vrednosti 210.000 EUR.

Potrebe po predlaganih investicijah v predlogu niso ustrezno utemeljene, ni obrazloženo, kaj naj bi bil doprinos teh sistemov in prvi del (v spodnji tabeli pod številko 357) se meša celo s poštnimi storitvami in paketno dostavo.

	30.000	MacOS
357 Modernizacija sistema za zbiranje podatkov TK	390.124	implementacija novega sistema za zbiranje podatkov na trgu komunikacijskih omrežij - portal za komunikacijo z operateriji ter izvajalci poštних storitev in paketne dostave
497 Vzdrževanje in nadgradnja IKT ter podpora uporabnikom	56.500	nakup strojne računalniške opreme; računalniki, računalniška oprema, tiskalniki, kamere, menjava sistema za evidentiranje prisotnosti
	210.000	poslovno informacijski sistem eAKOS

Zato predlagamo, da Agencija zniža tarifo na podlagi obvestila, ki vključuje tudi naloge na področju gradnje omrežij in infrastrukture, in sicer na vrednost točke 1,00 kot je bila določena za leto 2022 ali na nižjo vrednost.

2.2 Pripombe na predlog tarif za elemente oštevilčenja za leto 2023

Agencija ima vsako leto presežke iz preteklih let, kar ni ustrezno. Takšna praksa se mora po našem prepričanju takoj spremeniti.

Gibanje tarife za oštevilčenje:

Leto	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tarifa	1,13	1,13	1,13	1,18	0,71	0,76	0,76	0,99	1,28	1,22	1,05	1,30

Že v letu 2014 je obstajal velik presežek, agencija pa je še povečala tarifo za 2015. Z delom presežka iz leta 2015 je Agencija potem znižala še tarifo za leto 2018, še vedno pa so Agenciji ostala sredstva, ki jih je razporedila na vir za investicije. V PDFN 2019 je agencija navedla, da bo postopno zvišala tarife na ustrezno raven, tako da bodo načrtovani stroški tekočega leta v celoti pokriti iz prihodkov tekočega leta. Vendar je v letu 2020 ponovno precej zvišala tarifo in ta presežek iz leta 2020 uporabila za znižanje tarife za leto 2022. Če bo obveljal predlog nove višje tarife za uporabo elementov oštevilčenja, bo ponovno nastal presežek.

Obseg načrtovanih nalog v letu 2023 z namenom zasledovanja določb VI. poglavja ZEKom-1 se ni povečal v primerjavi z letom 2022. Zato ni nobenega razloga, da bi povišali tarifo za uporabo elementov oštevilčenja.

Predlagamo, da Agencija določi ustrezno nižjo tarifo, tako da bodo načrtovani stroški tekočega leta v celoti pokriti iz prihodkov tekočega leta in ne bo presežkov.

Ob tem bi še pripomnili, da Agencija ne dosega prvega od naštetih ciljev iz Posebne obrazložitve Tarife 2023 za plačilo za uporabo elementov oštevilčenja:

- ažurna obravnava vlog za pridobitev odločb o dodelitvi elementov oštevilčenja in za izdajo soglasja za prenos pravice uporabe elementov oštevilčenja na drugega operaterje, nadzor racionalne rabe dodeljenih številskih elementov ter spremljanje izvajanja prenosljivosti števil (primer Triksera/Mega M).

² Revizijsko poročilo: Prilagoditev poslovanja Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, številka: 3264-1/2016/57, Ljubljana, 26. februarja 2018

2.3 Pripombe na predlog tarife za uporabo radijskih frekvenc za leto 2023

Za uporabo radijskih frekvenc je sicer predlagana vrednost točke glede na leto 2022 znižana iz 0,72 EUR na 0,50 EUR, vendar ostaja odprto vprašanje preplačevanja v letu 2022 in v bodoče, saj se frekvenčnine izračunavajo (vrednost točke krat število točk) za ves spekter, ki ga je zdaj operaterjem dodeljenega bistveno več kot pred zadnjo frekvenčno dražbo v letu 2021.

Posledično ima Agencija iz tega naslova zdaj večji prihodek, kot pred zadnjo dodelitvijo frekvenc zato predlagamo, da se vrednost točke ustrezno zniža, pri znižanju vrednosti točke pa naj se upošteva tudi, da dodeljenih frekvenc v pasu 700MHz v letu 2022 zaradi motenj iz sosednje Italije ni bilo mogoče v celoti uporabljati.

S spoštovanjem,

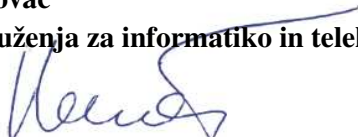
Martina Denovnik

Predsednica Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij (SOEK)

Nenad Šutanovac

Direktor Združenja za informatiko in telekomunikacije

Poslano naslovniku na elektronski naslov:

info.box@akos-rs.si